

Зертханалық сабақтың мазмұны

1 сабақ. Сот сараптамасын ұйымдастырудың жалпы мәселелері

Талқылау үшін сұрақтар:

1. "Сот-сараптама қызметі туралы" ҚР Заңы
2. Сот сараптамасы органдарында сот сараптамалары мен зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу қағидалары (Қазақстан Республикасы Әділет министрінің 2017 жылғы 27 сәуірдегі № 484 бұйрығымен бекітілген).

2 сабақ. Сот сараптамасын тағайындау және жүргізу

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Сот сараптамасын тағайындау тәртібі
2. Сот сараптамасының объектілері мен әдістері
3. Сот сараптамасы және процеске қатысушылардың іс жүргізу мәртебесі
4. Сот сараптамаларын жүргізудің әдістемелік негіздері.

3 сабақ. Сот сараптамаларын жіктеу

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Сот сараптамасы ұғымы және маңызы
2. Дәстүрлі сараптама түрлері
3. Сараптаудың дәстүрлі емес түрлері.

4 сабақ. Сараптамалық зерттеудің құрылымы мен кезеңдері

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Сот-сараптама мекемелерінің құрылымы мен ұйымдастырылуы
2. ҚР заңы" сот-сараптама қызметі туралы " 10.02.2017 ж.
3. Сараптамалық зерттеудің құрылымы мен кезеңдері

5 сабақ. Сот сараптамасының әдістері ұғымы және олардың жіктелуі

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Жалпы ғылыми зерттеу әдістері
2. Арнайы зерттеу әдістері
3. Жеке зерттеу әдістері

6 сабақ. Сот баллистикасының пәні мен объектілері ұғымы

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Сот баллистикасы және сот-баллистикалық сараптама ұғымы
2. Сот-баллистикалық сараптама объектілері
3. Сот-баллистикалық сараптаманың міндеттері
4. Сот-баллистикалық сараптаманың мәні
5. Сот баллистикасының басқа білім салаларымен өзара байланысы
6. Сот-баллистикалық сараптаманың әдістемелік негіздері

7 сабақ. Қол атыс қаруының материалдық бөлігі

Талқылау үшін сұрақтар:

1. "Қару туралы" ҚР Заңында берілген қару мен атыс қаруын анықтау»
2. Атыс қаруының криминалистикалық түсінігі мен өлшемдері
3. "Қару туралы" ҚР Заңында қол атыс қаруының жіктелуі»
4. Қол атыс қаруының криминалистикадағы жіктелуі.
5. Қол атыс қаруының негізгі бөліктері мен тетіктері және олардың мақсаты

6. Ойық және тегіс ұңғылы атыс қаруының ұңғысын орнату
7. Ойық және тегіс ұңғылы қаруға арналған калибр ұғымы
8. Оқпан арнасын атыс қаруында жабу тәсілдері
9. Тұтанғыш құрылғылар және соққы механизмдерінің конструктивтік шешімдері
10. Қол атыс қаруының автоматикасы жүйелері

8 сабақ. Қол атыс қаруына оқ-дәрілер ұғымы

Талқылау үшін сұрақтар:

1. ҚР "қару туралы" Заңында және криминалистикада оқ-дәрілер ұғымы
2. Қол атыс қаруына патрондарды жіктеу
3. Унитарлы патрондардың құрылысы
4. Гильзалардың конструкциялары мен элементтері
5. Капсула-тұтанғыш құрылғысы
6. Ойық атыс қаруына снарядтардың жіктелуі мен конструкциясы
7. Тегіс ұңғылы атыс қаруына снарядтар
8. Оқ-дәрімен атылатын Қаруға пайдаланылатын оқ-дәрілердің типтері мен түрлері
9. "Штаттық патрон", "штаттан тыс патрон" және "патрон-алмастырғыш" ұғымдарының арақатынасы. Өздігінен жабдықталған патрон ұғымы
10. Объектінің оқ – дәрілер санатына қатыстылығы туралы мәселені шешу-Бақылау сараптамасы

9 сабақ. Атыс қаруын диагностикалық зерттеу

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Атыс қаруының жарамдылығы ұғымы.
2. Атуға жарамдылық ұғымы және оның түрлері.
3. Түсіру ілгегін баспай атудың себептері.
4. Түсіру ілгегін баспай ату мүмкін болатын шарттар.
5. Эксперимент жүргізгенге дейін және эксперимент жүргізу барысында қарудың материалдық бөлігінің жағдайын зерттеу.
6. Зерттелетін қарудың атуға жарамдылығын анықтау кезінде эксперимент жүргізу тәртібі.
7. Түсіру ілгегін баспай ату мүмкіндігін белгілеу кезінде эксперимент жүргізу тәртібі.

Сабақ 10. Қолдан жасалған атыс қаруы ұғымы

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Қолдан жасалған атыс қаруын анықтау
2. Оны жасау тәсілдері
3. Қолдан жасалған қаруды жіктеу
4. Типтік және типтік қару ұғымы
5. Типтік қолдан жасалған қарудың негізгі конструктивтік шешімдері: а) үрлемелі тапаншалар, б) қазарядты тапаншалар, в) қолдан жасалған револьверлер, г) ататын автоқаламдар, д) кесінділер
6. Қолдан жасалған патрондар, олардың жіктелуі
7. Қолдан жасалған ататын құрылғының атыс қаруына қатыстылығының өлшемдері мен белгілері
8. Атыс қаруының зақымдау қабілеті. Адам денесінің зақымдану шекарасындағы меншікті кинетикалық энергия және ең аз меншікті кинетикалық энергия ұғымы
9. Атыс қаруының сенімділігі
10. Оқтың ұшу жылдамдығын анықтау әдістері

11 сабақ. Атыс қаруын атылған гильзалардың іздері бойынша сәйкестендіру

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Криминалистикадағы сәйкестендіру ұғымы
2. Сәйкестендіру белгілері ұғымы
3. Жалпы және жеке, топтық және жеке белгілері
4. Атыс қаруын сәйкестендірудің алғышарттары: а) қарудың әрбір данасының даралығы; б) қару бөлшектері белгілері кешенінің тұрақтылығы; в) белгілер кешенінің бейнеленуі; г) із жасау процесінің тұрақтылығы
5. Атылған гильзадағы атыс қаруының іздері: а) оқтау іздері; б) ату іздері; в) гильзаның эжекциясының іздері
6. Атыс гильзаларының іздері бойынша қарудың моделін анықтау
7. Атылған гильзалардағы атыс қаруының іздеріндегі қарудың жеке белгілері мен сәйкестендіру белгілері кешенін анықтау
8. Атыс гильзасындағы қарудың іздерінде штаттан тыс патронды пайдалану белгілері

Сабақ 12. Атыс қаруын атылған оқтардың іздері бойынша сәйкестендіру

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Снарядтардағы іздер бойынша атыс қаруын сәйкестендірудің ғылыми алғышарттары: а) қару оқпанының беті бетінің даралылығы; б) ұңғының беті белгілерінің салыстырмалы тұрақтылығы; в) белгілер кешенінің бейнеленуі; г) із түзілу процесінің тұрақтылығы
2. Ойық оқпан арнасындағы оқтың қозғалысы
3. Оқтардағы ойық оқпан арнасының іздерінің сипаттамасы мен із түзілу механизмі
4. Снарядтардағы бастапқы іздер мен қайталама іздер
5. Оқтың іздерінде көрінетін, штаттан тыс ретінде патронды пайдалану белгілері
6. Оқтағы іздердегі топтық және дараландыратын белгілер
7. Ойық оқпанның іздеріндегі белгілердің даралау кешені ұғымы
8. Оқпан арнасының тозуын көрсететін белгілер
9. Оқпан арнасының жай-күйін көрсететін белгілер ("майлы сына" әсері, коррозия, күйдіру)
10. Оқ ату кезінде оқтың қызуының атылған оқтарда қару белгілерінің бейнеленуіне автоматты режимде әсері

Сабақ 13. Оқтың іздері бойынша атыс қаруын қолдану мән-жайларын анықтау

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Атудың негізгі және қосымша факторлары
2. Ату іздері бойынша анықтауға болатын жағдайлар
3. Ату факторларының кедергілеріне әсер ету іздері
4. Сынғыш кедергілерде оқ тесіктерінің пайда болу реттілігі мен кіру және шығу тесігін анықтау
5. Атудың көрінбейтін іздерін анықтау тәсілдері
6. Атыс жүргізілген Тараптың анықталуы
7. Снаряд бөгетке кірген бұрышын және ОҚ атушының орналасқан жерін анықтау
8. Госкауылдағы іздер бойынша қарудың калибрін анықтау

9. Қосымша факторлардың әсерінен тыс ойық атыс қаруынан ату қашықтығын анықтау әдістері
10. Атыстардың кезектілігін, атулар санын және қарудың калибрін анықтау

14 сабақ. Газды және пневматикалық қару ұғымы және олардың криминалистикалық маңызы

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Қару туралы " ҚР Заңы бойынша газ қаруын анықтау»
2. Газ қаруының жіктелуі
3. Газ қаруы мен қарудың оқпанын бөлшек патрон астына орнату. Определениекалибрагазозогооружия
4. Газ және атыс-газ қаруының топтық тиесілігін анықтау. Объектілердің қарудың осы санатына қатыстылығының өлшемдері
5. "Қару туралы"ҚР Заңы бойынша пневматикалық қаруды анықтау. "Қару туралы" ҚР Заңымен ҚР-дағы Пневматикалық қарудың айналымына қойылатын шектеулер
6. Пневматикалық қарудың жіктелуі
7. Пневматикалық қару конструкциясының негізгі түрлері

Сабақ 15. Гильзадағы іздер бойынша тегіс ұңғылы қаруды сәйкестендіру

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Криминалистикадағы сәйкестендіру ұғымы
2. Сәйкестендіру белгілері ұғымы
3. Жалпы және жеке, топтық және жеке белгілері
4. Атыс қаруын сәйкестендіру алғышарттары
5. Атылған гильзадағы атыс қаруының іздері
6. Атыс гильзаларының іздері бойынша қарудың моделін анықтау
7. Атыс гильзаларында қарудың іздерінде штаттан тыс патронды пайдалану белгілері

Ұсылынған әдебиеттер:

1. Современные технологии криминалистической техники и тактики: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2018. - 394 с.
2. Шопабаев Б.А. Основы трасологии: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2013. - 287 с.
3. Шопабаев Б.А., Сатыбалдинов Д.Д. Криминалистическая техника: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2014. - 269 с.
4. Шопабаев Б.А., Сатыбалдинов Д.Д. Сборник образцов уголовно-процессуальных документов досудебного расследования: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. - 235 с.
5. Лапин А.В. Криминалистическая экспертиза: курс интенсивной подготовки/А.В. Лапин. – Минск: Тетра Системс, 2006. – 160с.
6. Россинская Е.Р. Судебная экспертиза в гражданском, арбитражном, административном и уголовном процессе/Е.Р. Россинская. – М.: Норма, 2006. – 656с.
7. Ищенко Е.П., Топорков А.А. Криминалистика: Научно-практическое пособие – М.,2010. – 784 с.
8. Гинзбург А.Я., Поврезнюк Г.И., Оганов Н.И. Криминалистика: рекомендации раскрытию преступлений. – Алматы, 2006. – 352с.
9. Зинин А.М. Криминалист в следственных действиях. – М., 2009. – 144с.